Powszechny

Dziennik praw krajowych i rządowych

dla

kraju koronnego Galicyi i Lodomeryi wraz z Księstwami Oświecimskiém i Zatorskiém, tudzież z Wielkiém Księstwem Krakowskiém.

Częśé XX.

Wydana i rozesłana dnia 5. Sierpnia 1852.

Allgemeines

Landes-Gesetz- und Regierungsblatt

für das

Kronland Galizien und Lodomerien mit den Herzogthümern Auschwitz und Zator und dem Großherzogthume Krakau.

XX. Stück.

Ausgegeben und versendet am 5. August 1852.

112.

Rozporządzenie krajowej Dyrekcyi skarbowej z dnia 14. Kwietnia 1852,

wydane do wszystkich powiatowych administracyj skarbowych, tudzież podległych jej urzędów i organów,

o wynagrodzeniu wydatków podróży urzędników, mimo miejsca ich pobytu użytych, a w miejscu nadzwyczajnej ich służby na wyższy stopień posuniętych, jeżeliby na miejsce dawnej służby powrócić mieli *).

Wysokie c. k. Ministerstwo skarbu, w skutek uczynionego sobie zapytania, oznajmiło rozporządzeniem z dnia 31. Marca 1852 l. 10187/666, że urzędnikom, mimo miejsca stałego ich pobytu ku pełnieniu służby nadzwyczajnej użytym, którzyby otrzymali posadę w miejscu, lub kraju, gdzie byli wysłanymi, stosownie do przepisu normalnego z dnia 24. Marca 1828 **) wtedy tylko należy się wynagrodzić wydatki podróży powrotnej na miejsce dawnego ich przeznaczenia, jeżeli za urlopem, w celu urządzenia spraw domowych otrzymanym, podróż z powrotem w samej rzeczy odbyli. Jeśliby gdzie uprzednio zaszły przypadki postępowaniu temu rozporządzeniu przeciwne, na takowe postanowiło nie zważać c. k. Ministerstwo skarbu.

Krajewski m. p.

113.

Rozporządzenie krajowej Dyrekcyi skarbowej z dnia 14. Kwietnia 1852,

wydane do podległych jej urzędów, władz i innych organów,

w którem zawarte jest objaśnienie ustaw o należytościach z dnia 9. Lutego i 2. Sierpnia 1852, taryfowej pozycyi 48 o., o postępowaniu we względzie stempla z pokwitowaniami na odebrane zapłaty za czynności przy mszach, lub za dostarczone ku temu celowi rzeczy potrzebne.

Według brzmienia ustaw o należytościach, wydanych z dnia 9. Lutego i 2. Sierpnia 1850, taryfowej pozycyi 48 o., pokwitowania, od księży lub administracyj kościelnych, wydawane na kwoty dawane na msze, są bezwarunkowo wolne od stempla.

---

*) Rozporządzeniem Rządu krajowego z dnia 15. Maja 1852 do l. 19440 uwiadomiono o tem w skutek rozporządzenia wysokiego Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 7. Maja 1852 do l. 8704 także wszystkie Urzędy obwodowe, Prokuraturę skarbu, prowincyjonalną Izbę obrachunkową i Prezesa komisyi gubernijalnej w Krakowie.

**) Prowincyjonalny zbiór ustaw z r. 1828, nr. 68, str. 172.

112.

Erlaß der Finanz-Landes-Direkzion vom 14. April 1852,

an sämmtliche Kameral-Bezirks-Verwaltungen und die denselben unterstehenden Aemter und Organe,

über die Vergütung der Reise-Auslagen der außerhalb ihres Wohnortes verwendeten, und in dem Orte ihrer außerordentlichen Dienstleistung beförderten Beamten, wenn sie die Rückreise an ihren früheren Dienstort vollziehen*).

Aus Anlaß einer vorgekommenen Anfrage hat das hohe k. k. Finanz-Ministerium mit dem Erlaße vom 31. März 1852 Zahl 10187/666 bedeutet, daß den außerhalb ihres stabilen Wohnortes in außerordentlicher Dienstleistung verwendeten Beamten, welche in dem Orte oder Lande ihrer außerordentlichen Verwendung eine Anstellung erhalten, eine Vergütung der Auslagen der Rückreise an ihren früheren Bestimmungsort, in Gemäßheit der die Substituzionsgebühren betreffenden Normal-Vorschrift vom 24. März 1828**) nur dann gebührt, wenn sie in Folge eines erhaltenen Urlaubes die Rückreise an ihren früheren Dienstort, Behufs der Schlichtung ihrer häuslichen Angelegenheiten wirklich vollziehen. Für die Fälle der Vergangenheit, in denen etwa ein dieser Anordnung entgegengesetztes Verfahren in Anwendung gebracht wurde, findet das hohe k. k. Finanz-Ministerium hinauszugehen.

Krajewski m. p.

113.

Erlaß der Finanz-Landes-Direkzion vom 14. April 1852,

an die unterstehenden Behörden, Aemter und sonstige Organe,

mit einer Erläuterung der Tarif-Post 48 o. der Gebührengesetze vom 9. Februar und 2. August 1850, in Betreff der Stempelbehandlung der Empfangsbestätigungen über Zahlungen für Verrichtungen bei Celebrazion der Messen, oder für zu diesem Zwecke gelieferte Erfordernisse.

Zufolge der Tarifpost 48 o. der Gebührengesetze vom 9. Februar und 2. August 1850 sind die Empfangsscheine der Priester und der Kirchenverwaltung über für Messen erhaltene Beträge unbedingt stempelfrei.

---

*) Mit Erlaß des Landesguberniums vom 15. Mai 1852 Z. 19440 sind davon, zu Folge Erlaßes des hohen Ministeriums des Innern vom 7. Mai 1852 Z. 8704, auch sämmtliche Kreisämter, die Finanzprokuratur, Provinzial-Staatsbuchhaltung und der Vorsteher der Gubernial-Kommission zu Krakau in Kenntniß gesetzt worden.

**) In der Provinzial-Gesetzsammlung vom Jahre 1828, Nr. 68, Seite 172.

W kwocie, którą bierze się na mszę, zawarta jest nie tylko ta ilość, która pozostaje czysta dla księdza, mszę odprawiającego, ale także i ta, której przeznaczeniem pokryć wydatki z jej odprawieniem połączone. Kwity od innych osób, to jest, nie od księży, ani od administracyj kościelnych pochodzące, lecz otrzymywane od księży, administracyj kościelnych, lub pezpośrednio z fundacyjnych zapisów na wypłatę za czynności przy odprawianiu mszy, lub za dostarczone ku temu rzeczy potrzebne, nie uwalnia ustawa od stempla, jeśli do takowych zastosować nie można ogólnego uwolnienia z mocy taryfowej pozycyi 48 n.

Jeżeli więc takie wypłaty, zwłaszcza gdy co do cyfry swojej w prawie, lub dokumencie fundacyjnym wyraźnie są oznaczone, do rąk rzeczonych osób zalicza pośrednio ksiądz, lub administracyja kościoła, a one osoby w tym celu je odbierają, tedy księża i administracyje kościelne występują w tym przedmiocie tylko w własności ajentów fundacyi, lub tych osób, w których interesie działają, i powinni już wedle taryfowej pozycyi 83. A. wolnemi być od opłaty; lecz są oni wtenczas obowiązani, załatwiając wypłaty do rąk osób uprawnionych, zachować przepisy ustawy o należytościach.

Któreto objaśnienie w skutek dekretu wysokiego c. k. Ministerstwa skarbu z dnia 25. Marca 1852 l. 8629/589 oznajmia się jako skazówkę zachowania się.

Krajewski m. p.

114.
Rozporządzenie krajowej Dyrekcyi skarbowej z dnia 14. Kwietnia 1852,

wydane do wszystkich powiatowych administracyj skarbowych, urzędów podatkowych i innych onej organów,

o wymiarze należytości od sądowych wyroków względem wykreślenia ciężarów z swojej hypoteki.

W skutek wydanego z powodu poszczególnej zaszłości rozporządzenia wysokiego c. k. Ministerstwa skarbu z dnia 14. Marca 1852 l. 4444/302, stanowi się za tymczasową skazówkę postępowania, że z sądowemi wyrokami względem wykreślenia hypotecznych ciężarów, lub służebnictw, któreto ostatnie do cennych ciężarów liczyć należy, jeżeli kwota wykreślić się mającej wierzytelności, lub wartość wykreślić się mającego prawa 200 złr. nie przenosi, według taryfowej pozycyi 103 I., inaczej zaś według taryfowej pozycyi 103 II. A. c. postąpić należy. Za skalę wymiaru należytości służyć powinna tylko wartość wykreślić się mającego głównego ciężaru, nie zaś także wartość ciężarów ubocznych, ten główny ciężar obarczających.

Unter dem für die Messe erhaltenen Betrage ist nicht bloß derjenige Betrag, welcher dem diese Messe celebrirenden Priester rein verbleibt, sondern auch derjenige, welcher bestimmt ist, den mit der Celebrazion derselben verbundenen Kostenaufwand zu decken, begriffen. Die Empfangsbestätigungen anderer Personen, als der Priester oder Kirchenverwaltungen über Zahlungen, welche sie für Verrichtungen bei Celebrazion der Messe, oder für zu diesem Zweck gelieferte Erfordernisse von dem Priester, der Kirchenverwaltung oder unmittelbar aus dem Stiftungsfonde erhalten, sind im Gesetze nicht befreit, wenn auf dieselben nicht die allgemeine Befreiung der Tarif-Post 43 n. Anwendung findet.

Werden solche Zahlungen, insbesondere wenn sie durch ein Gesetz oder durch die Stiftungsurkunde ausdrücklich und ziffermäßig bestimmt sind, mittelbar durch den Priester oder die Kirchenverwaltung an die gedachten Personen geleistet und zu diesem Zwecke übernommen, so erscheinen die Priester und Kirchenverwaltungen in dieser Beziehung nur als Geschäftsführer der Stiftungen oder derjenigen Personen, in deren Interesse sie handeln, und haben schon nach Tarif-Post 83 A. die Gebührenfreiheit zu genießen; sie sind aber auch dann verpflichtet, bei der Zahlung an die Berechtigten die Vorschriften des Gebührengesetzes zu beobachten.

Dieß wird in Folge Erlaßes des hohen k. k. Finanz-Ministeriums vom 25. März 1852 Z. 8629/589 zur Darnachachtung bekannt gegeben.

Krajewski m. p.

114.

Erlaß der Finanz-Landes-Direkzion vom 14. April 1852,

an sämmtliche Kameral-Bezirks-Verwaltungen, Steuerämter und sonstige Organe,

über die Gebührenbemessung von gerichtlichen Erkenntnissen auf Löschung von Hypotheken.

In Gemäßheit der aus Anlaß eines speziellen Falles ergangenen Weisung des hohen k. k. Finanz-Ministeriums vom 14. März 1852 Z. 4444/302, wird zur Darnachachtung bis auf Weiteres bedeutet, daß die gerichtlichen Erkenntnisse auf Löschung von Hypotheken oder Servituten, welche letztere zu den schätzbaren Rechten gezählt werden müssen, wenn der Betrag der zu löschenden Schuldforderung oder der Werth des zu löschenden Rechtes 200 fl. nicht übersteigt, nach T. P. 103 I., im entgegengesetzten Falle aber nach T. P. 103 II. A. c. zu behandeln sind. Als Maßstab der Gebührenbemessung hat nur der Werth der zu löschenden Hauptlast, nicht aber auch der Werth der allfälligen Afterlasten zu dienen.

Atoli urzędy i organa, których obowiązkiem jest wymierzać należytości, mają zwracać uwagę na to, ażeby zastosowania taryfowej pozycyi 103 II. A. c. do pomienionych wyroków, wykreślenia zasądzających, nie nadużywano do tego, aby uchylić się postanowieniom taryfowym pozycyi 71 b., opiewającej o zezwoleniach i prośbach tyczących się wykreśleń.

O spostrzeżonych takich nadużyciach należy krajowej Dyrekcyi skarbowej przy załączeniu dotyczących aktów uczynić doniesienie.

Krajewski m. p.

115.

Rozporządzenie Rządu krajowego z dnia 23. Kwietnia 1852 *),

wydane do wszystkich urzędów obwodowych, konsystorzów wszech obrządków, magistratu lwowskiego i do superintendentury (za równoczesnem udzieleniem odpisu Naczelnikowi komisyi gubernijalnej w Krakowie ku podobnemu zarządzeniu w onej ziemi),

którem zmienia się przepis z dnia 17. Kwietnia 1834, wydany w przedmiocie stwierdzenia kwitów, wystawianych na opatrzenie wojskowych wdów i sierot, a przytem zawiadowcom parafij przywodzi się na pamięć §. 8. należącego doń allegatu C., wedle którego oni nie tylko o każdym przypadku śmierci stron wojskowych, datkiem ze skarbu obdarzonych, lecz także o każdych zaślubinach wdowy lub sieroty płci żeńskiej, bezzwłocznie donosić mają.

Wysokie c. k. Ministerstwo skarbu, porozumiawszy się w tym względzie z wysokiem Ministerstwem wojny, i z odniesieniem się do dekretu byłej powszechnej Kamery nadwornej z dnia 17. Kwietnia 1834 l. 15457/844, postanowiło w zawartem w allegacie B. ustępie 3. lit. C. postanowieniu **), że kwity, od wdów i sierot wojskowych wydawane na opatrzenie ze skarbu państwa, przez władze wojskowe stwierdzane być mają, uczynić zmianę w ten sposób, że odtąd stwierdzenie, na kwitach umieścić się mające, ograniczyć się ma na stwierdzenie ze strony plebana i posiadacza domu, jako strony, datkami ze skarbu obdarzone przy życiu zostają, tudzież, co do wdów, że trwa wdowieństwo tychże, a co do sierot, że zostają nieopatrzone; przez co wojskowe wdowy i sieroty we względzie stwierdzeń domieszczanych na kwitach, które dają na należytości, na równi ze stronami cywilnemi są postawione. Przytem równocześnie polecono, aby zawiadowcom parafij przywieść na pamięć §. 8. pomienionego dekretu Kamery nadwornej, według którego oni nie tylko o każdym przypadku

---

*) Odpisu tego rozporządzenia udzielono także zarazem c. k. krajowej komendzie wojskowej, tudzież krajowej Dyrekcyi skarbowej.

**) Prowincyjonalny zbiór praw z roku 1834, str. 386.

Die mit der Gebührenbemessung beauftragten Aemter und Organe haben jedoch darauf ihre Aufmerksamkeit zu richten, daß die Anwendung der T. P. 103 II. A. c. auf die besagten Löschungs-Erkenntnisse nicht dazu mißbraucht werde, sich den Bestimmungen der T. P. 71 b. für Löschungs-Bewilligungen und Gesuche zu entziehen.

Sollte diese Wahrnehmung gemacht werden, so ist hievon unter Anschluß der bezüglichen Aktenstücke die Anzeige anher zu erstatten.

Krajewski m. p.

115.

Erlaß des Landesguberniums vom 23. April 1852*),

an sämmtliche Kreisämter und Konsistorien aller Ritus, den Lemberger Magistrat und die Superintendentur, (unter gleichzeitiger Mittheilung einer Abschrift an den Vorstand der Gubernial-Kommission in Krakau zur weiteren gleichmäßigen Veranlassung im dortigen Gebiete),

wodurch die Vorschrift vom 17. April 1834, wegen Bestätigung der Quittungen über die Vorsorgungsgenüsse der Militär-Witwen und Waisen abgeändert, und den Pfarr-Vorstehern der §. 8 der Beilage C. zu derselben in Erinnerung gebracht wird, wornach sie nicht nur jeden Todesfall einer mit einem Aerarialbezuge betheilten Militär-Partei, sondern auch jede Trauung einer Witwe oder weiblichen Waise unverzüglich anzuzeigen haben.

Das hohe k. k. Finanz-Ministerium hat im Einverständniße mit dem hohen Kriegs-Ministerium, mit Beziehung auf das Dekret der bestandenen allgemeinen Hofkammer vom 17. April 1834 Z. 15457/844 die in der Beilage B. Absatz 3 lit. C. vorkommende Bestimmung**), daß die Quittungen der Militär-Witwen und Waisen über ihre aus dem Staatsschatze zu beziehenden Versorgungsgenüsse von Seite der Militärbehörden zu bestätigen sind, dahin abgeändert, daß von nun an die den Quittungen beizusetzende Bestätigung sich nur auf jene des Pfarrers und Hausbesitzers über das Fortleben der mit Aerarialbezügen betheilten Parteien, so wie über das Fortbestehen des Witwenstandes bei Witwen und über die Nichtversorgung bei Waisen zu beschränken habe, wodurch die Militär-Witwen und Waisen rücksichtlich der Bestätigung ihrer Gebührs-Quittungen mit den Zivil-Parteien gleichgestellt werden. Gleichzeitig wurde die hohe Weisung ertheilt, den Pfarr-Vorstehern den §. 8 der Beilage C. des erwähnten Hofkammer-Dekrets in Erinnerung zu bringen, wornach nicht nur jeder Todesfall einer mit einem Aerarialbezuge betheilten Militär-Partei, sondern

---

*) Eine Abschrift dieses Erlaßes wurde unter Einem auch dem k. k. Landes-Militär-Kommando und der Finanz-Landes-Direkzion mitgetheilt.

**) In der Provinzial-Gesetzsammlung vom Jahre 1834, Seite 386.

śmierci strony wojskowej, datkiem ze skarbu opatrzonej, lecz także o każdych zaślubinach wdów, lub sierot płci żeńskiej do władzy politycznej bezzwłocznie donieść mają, ta zaś o tem dotyczącą władzę wojskową zawiadomić powinna.

O czem urzędowi i t. d. w skutek dekretu wysokiego Ministerstwa skarbu z dnia 6. t. m. l. 34711. i z odniesieniem się do tutejszo-urzędowego dekretu z dnia 22. Lipca 1834 l. 44412 *), ku zastosowaniu się i dalszemu zarządzeniu czyni się wiadomo.

Gołuchowski m. p.

116.

Rozporządzenie Rządu krajowego z dnia 24. Kwietnia 1852 **),

wydane do wszystkich urzędów obwodowych i konsystorzów wszech obrządków, niemniej do magistratu i starostwa grodzkiego lwowskiego,

względem sprzedawania na prowincyi tytuniu i tabaki w dnie niedzielne i świąteczne.

Wysokie Ministerstwo skarbu, porozumiawszy się w tym względzie z wysokiem Ministerstwem spraw wewnętrznych, raczyło przepis normalny pod dniem 19. Czerwca 1849 l. 13321 wydany, a rozporządzeniem gubernijalnem z dnia 4. Lipca r. t. l. 37214 ogłoszony ***), w ten sposób odmienić, iż na przyszłość na prowincyi tytuniu i tabaki w dnie niedzielne i świąteczne tylko podczas zwyczajnego w każdem miejscu głównego nabożeństwa sprzedawać nie wolno, wyjąwszy sześć świąt największych, w których sprzedaży tej i nadal zupełnie zaniechać potrzeba.

Dla miast głównych zostaje powyższe rozporządzenie z dnia 19. Czerwca 1849 niezmiennie w swojej mocy.

O czem urzędowi i t. d. w skutek dekretu wysokiego Ministerstwa spraw wewnętrzych z dnia 15. b. m. l. 9059, ku zastosowaniu się i dalszemu zarządzeniu czyni się wiadomo.

Gołuchowski m. p.

---

*) Prowincyjonalny zbiór praw z r. 1834, l. 135, str. 382.

**) Rozporządzeniem krajowej Dyrekcyi skarbowej z dnia 8. Maja 1852 do l. 17428 polecono wszystkim kameralnym administracyjom powiatowym uwiadomić o tem urzędy dochodowe, organy straży skarbowej i przedawców tytuniu i tabaki.

***) Obacz Dziennik praw państwa z r. 1849, tom uzupełniający, l. 275, str. 303.

auch jede Trauung einr Witwe oder weiblichen Waise unverzüglich der politischen Behörde anzuzeigen ist, welch letzte die betreffende Militärbehörde hievon zu verständigen hat.

Hievon wird das (der) (die) .... in Folge Erlaßes des hohen Finanz-Ministeriums vom 6 d. M. Z. 34711, und mit Bezug auf den hierortigen Erlaß vom 22. Juli 1834 Z. 44412*) zur Darnachachtung und weiteren Veranlassung in die Kenntniß gesetzt.

Goluchowski m. p.

116.

Erlaß des Landesguberniums vom 24. April 1852**),

an sämmtliche Kreisämter und Konsistorien aller Ritus, dann den Magistrat und die Stadthauptmannschaft in Lemberg,

betreffend den Tabak-Verschleiß an Sonn- und Feiertagen auf dem Lande.

Das hohe Finanz-Ministerium hat einverständlich mit dem hohen Ministerium des Innern die unterm 19. Juni 1849 Z. 13321 erflossene und mittelst Gubernial-Verordnung vom 4. Juli desselben Jahres Z. 37214 bekannt gegebene Normalvorschrift***) dahin abgeändert, daß in Zukunft auf dem Lande der Verschleiß des Tabaks an Sonn- und Feiertagen, mit Ausnahme der sechs größten Feiertage, an welchen derselbe fortan gänzlich zu unterbleiben hat, nur während der Zeit des ortsüblichen Haupt-Gottesdienstes nicht Statt finden darf.

Für die Hauptstädte bleibt die obige Anordnung vom 19. Juni 1849 unverändert in Wirksamkeit.

Wovon das (der) (die) .... in Folge Erlaßes des hohen Ministeriums des Innern vom 15. l. M. Z. 9059 zur Darnachachtung und weiteren Veranlassung in Kenntniß gesetzt wird.

Goluchowski m. p.

---

*) In der Provinzial-Gesetzsammlung vom Jahre 1834, Nr. 135, Seite 382.

**) Mit Verordnung der Finanz-Landes-Direkzion vom 8. Mai 1852 Z. 17428 sind sämmtliche Kameral-Bezirks-Verwaltungen angewiesen worden, davon die Gefällsämter, Finanzwach-Organe und die Tabak-Verschleißer in Kenntniß zu setzen.

***) Siehe im Ergänzungebande des Reichs-Gesetzblattes vom Jahre 1849 unter Nr. 275, Seite 303.

117.

Rozporządzenie Ministerstwa oświecenia i kultury krajowej z dnia 1. Maja 1852,

(Dziennik praw państwa, część XXVII., nr. 99, wydana dnia 6. Maja 1852),

obowiązujące w całym obrębie państwa,

mocą którego w skutek najwyższego postanowienia z dnia 27. Kwietnia 1852 r. zaprowadzone zostają niektóre zmiany w ustawie o egzaminach rządowych teoretycznych z dnia 30. Lipca 1850 l. 327.

W skutek najwyższego postanowienia z dnia 27. Kwietnia 1852 zaprowadza się następujące przepisy co do egzaminów rządowych teoretycznych, które obowiązywać zaczną zaraz od chwili ogłoszenia niniejszego rozporządzenia.

§. 1.

Ułatwienia, udzielone kandydatom do służby publicznej we Węgrzech, w Kroacyi, Slawonii i w województwie Serbskiem z banatem Temeskim, i tylko na rok 1850 i 1851 moc mające, a mianowicie:

a) iż dla nich dostatecznem jest wykazanie trzechletniego kursu nauk akademicznych, aby byli przypuszczonymi do egzaminu teoretycznego i następnie do praktyki, tudzież

b) iż dosyć jest, aby złożyli egzamin z dwóch specyjalnych wydziałów przed wstąpieniem do praktyki,

utrzymane jeszcze zostają aż do dalszego wyraźnego rozporządzenia.

§. 2.

Uczniowie uniwersytetów w Padwie i Pawii uwalniają się aż do dalszego rozporządzenia od obowiązku zdawania egzaminów rządowych teoretycznych, jak długo tamże istnieje obecnie obowiązujący system nauk w wydziale prawniczym politycznym; słuchacze prawa na rzeczonych uniwersytetach będą więc mogli bez złożenia egzaminu teoretycznego rządowego, być przypuszczonymi do praktyki we wszystkich c. k. urzędach, jeżeli się wykażą, według ustaw istniejących, iż odbyli czteroletni kurs nauk prawniczo-politycznych, i złożyli wszystkie przepisane egzamina roczne i półroczne.

Jeżeli zaś który z nich był jakiś czas na innym austryjackim uniwersytecie, urządzonym według nowego systemu naukowego, i nie może się wykazać ani świadectwami złożonych egzaminów rocznych i półrocznych z przedmiotów tamże słuchanych, ani też świadectwami złożonych egzaminów rządowych teo-

117.

Verordnung des Ministeriums für Kultus und Unterricht vom 1. Mai 1852,

(im Reichs-Gesetzblatte, XXVII. Stück, Nro. 99, ausgegeben am 6. Mai 1852),

wirksam für den ganzen Umfang des Reiches,

womit, in Folge Allerhöchster Entschließung vom 27. April 1852, einige Modifikazionen des Gesetzes, über die theoretischen Staatsprüfungen vom 30. Juli 1850 Z. 327, getroffen werden.

In Folge der Allerhöchsten Entschließung vom 27. April 1852 werden nachstehende Anordnungen über die Vornahme der theoretischen Staatsprüfungen getroffen, und haben dieselben sogleich mit Kundmachung dieser Verordnung in Wirksamkeit zu treten:

§. 1.

Die für die Kandidaten des öffentlichen Dienstes in Ungarn, Kroazien und Slavonien, in Siebenbürgen und der Woiwodschaft Serbien sammt dem Temeser Banate gewährten und zunächst nur auf die Jahre 1850 und 1851 lautenden Erleichterungen:

a) daß bei ihnen der Nachweis einer dreijährigen akademischen Studienzeit genügt, um zur theoretischen Schlußprüfung und sohin zur Praxis zugelassen zu werden, und

b) daß sie nur die beiden speziellen Prüfungs-Abtheilungen vor ihrem Eintritte in die Praxis abzulegen haben,

werden bis auf weitere ausdrückliche Anordnung aufrecht erhalten.

§. 2.

Von der Verpflichtung der Studirenden der Universität zu Padua und Pavia, sich den theoretischen Staatsprüfungen zu unterziehen, hat es, insolange das gegenwärtig dort geltende Studien-System für die juridisch-politische Fakultät aufrecht besteht, bis auf weitere Anordnung abzukommen, und können die Rechtshörer dieser Universitäten, wenn sie sich nach den bestehenden Gesetzen über den Ablauf des vierjährigen juridisch-politischen Studiums, und die sämmtlichen vorgeschriebenen Annual- und Semestral-Prüfungen in der bisher vorgeschriebenen Art ausweisen, ohne Ablegung einer theoretischen Staatsprüfung zur Praxis bei allen k. k. Behörden zugelassen werden.

Hat der eine oder andere derselben aber einige Zeit an einer der nach dem neuen Studiensysteme eingerichteten österreichischen Universitäten zugebracht, und somit über die daselbst gehörten Gegenstände weder Zeugnisse über abgelegte Annual- oder Semestral-, noch über die dießfälligen Staatsprüfungen aufzuweisen, so darf er zur Praxis nicht

89*

retycznych; wówczas nie może być przypuszczonym do praktyki pierwej, dopóki nie wykaże się odpowiedniemi świadectwami frekwentacyjnemi owych uniwersytetów z tychże przedmiotów, i nie poddał się następnie w Padwie lub Pawii z dobrym skutkiem egzaminom, które mu brakują, a przeto nie jest w stanie przedłożyć świadectwa egzaminów ze wszystkich dotychczasowych przedmiotów obowiązkowych nauk jurydyczno-politycznych.

Przytem jak najscislej na to baczyć należy, żeby władze szkolne nie pomijały powszechnie obowiązującego zakazu ściągania dwóch lub więcej lat w jeden.

§. 3.

Główne prawidła prawa Stanu austryjackiego, o ile wchodzą w zakres statystyki państwa austryjackiego, będą przedmiotem oddziału ogólnego, a prawo konstytucyjne przestaje być przedmiotem egzaminu polityczno-administracyjnego.

Egzamin z historyi przy wydziale ogólnym może się według życzenia kandydata ograniczać w latach 1852, 1853 i 1854 na historyję austryjacką, wziętą jednakże w związku z historyją powszechną.

§. 4.

Uczniowie, uznani za uzdolnionych przy dwóch egzaminach teoretycznych rządowych, mogą być przypuszczeni w ciągu ostatnich sześciu tygodni ósmego kursu do trzeciego egzaminu ostatecznego.

§. 5.

Aż do dalszego rozporządzenia komisyje egzaminacyjne zmieniane będą tylko w ten sposób, że pojedynczy członkowie komisyi uwolnieni, a inni w ich miejsce mianowani będą, o ile możliwym jest wybór mężów w tej mierze uzdolnionych.

§. 6.

Egzamin rządowy powszechny odbywać się będzie na przyszłość z przybraniem trzech, administracyjny zaś z przybraniem z dwóch tylko komisarzów egzaminacyjnych.

Przełożeni wydziału egzaminacyjnego sądowniczego będą także mogli przedsiębrać ważnie egzamin z przyzwaniem dwóch komisarzów egzaminacyjnych, w razie, jeżeli członek, powołany do udziału w komisyi specyjalnej, doznaje przeszkody być obecnym w dniu ostatnim, a i prezes szczególne widzi trudności substytuowania zawczasu innego egzaminatora.

eher zugelassen werden, bevor er nicht über diese Gegenstände entsprechende Frequentazions-Zeugnisse jener Universitäten beigebracht und sich den ihm fehlenden Prüfungen in Padua oder Pavia nachträglich mit gutem Erfolge unterzogen hat, und somit Prüfungszeugnisse über alle bisherigen Obligat-Lehrfächer des juridisch-politischen Studiums vorzulegen im Stande ist.

Es ist strengstens darauf zu sehen, daß von den Studienbehörden das im Allgemeinen bestehende Verbot des Kontrahirens zweier oder mehrerer Jahrgänge nicht umgangen werde.

§. 3.

Die Hauptbestimmungen des österreichischen Staatsrechtes sind, soweit sie in das Gebiet der österreichischen Staatenkunde einschlagen, bei der allgemeinen Abtheilung zu prüfen, und es fällt das Verfassungsrecht bei der staatsrechtlich-administrativen Prüfung als eigener Prüfungsgegenstand weg.

Die Prüfung aus der Geschichte bei der allgemeinen Abtheilung, kann während der Jahre 1852, 1853 und 1854 nach dem Wunsche des Kandidaten auf die österreichische Geschichte, welche jedoch in ihrem Zusammenhange mit der Weltgeschichte aufzufassen ist, beschränkt werden.

§. 4.

Diejenigen Studirenden, welche bereits bei zwei theoretischen Staatsprüfungen für befähiget erklärt worden sind, dürfen auch während der letzten sechs Wochen ihres achten Semesters zur dritten (Schluß-) Prüfung zugelassen werden.

§. 5.

Von der jährlichen Erneuerung der Prüfungs-Kommissionen hat es bis auf weitere Anordnnng insoferne abzukommen, daß diese Erneuerung nur durch Enthebung einzelner und Ernennung neuer Kommissionsglieder in dem Maße stattzufinden hat, als eine Auswahl hiezu geeigneter Männer zu Gebote steht.

§. 6.

Die allgemeine Staatsprüfung ist in Zukunft mit Zuziehung von drei, die administrative mit Zuziehung von nur zwei Prüfungs-Kommissären vorzuehmen.

Die Vorstände der judiziellen Prüfungs-Abtheilung sind ermächtiget, in dem Falle, wenn ein zur Theilnahme an einer Spezialkommission berufenes Mitglied am letzten Tage am Erscheinen verhindert wird, und es dem Präses besondere Schwierigkeiten darbietet, noch rechtzeitig einen anderen Examinator zu substituiren, die Prüfung gleichfalls nur mit noch zwei Prüfungs-Kommissären giltig vorzunehmen.

Niniejszem rozporządzeniem nie zmienia się postanowienie ustępu 3go §. 34 ustawy z dnia 30. Lipca 1850.

§. 7.

Uczeń powtórnie odrzucony przy jednym oddziale egzaminu rządowego teoretycznego, nie może być przypuszczonym do scisłych egzaminów doktoratu.

§. 8.

Uczniowie, którzy po odbytych naukach przygotowawczych, a względnie po złożonym egzaminie dojrzałości nie mogli wstąpić do nauk prawniczo-politycznych, lub nie mogli ukończyć takowych, czylito z powodu dobrowolnego wstąpienia do służby wojskowej. czyli też z powodu, że ich trafiła kolej służby wojskowej, mogą według okoliczności, na szczególny wzgląd zasługujących, prosić o uwolnienie całkowite, lub częściowe od wykazania nauk, mających być odbytemi w zakładach naukowych publicznych celem przypuszczenia do egzaminów rządowych teoretycznych.

Rzeczone uwolnienie udzielać może tylko samo Ministeryjum oświecenia. Jeżeli zaś idzie o udzielenie uwolnienia oficerowi występującemu z charakterem, potrzebnem jest przyzwolenie Ministerstwa wojny, do którego też najpierwej podania takie wystosowane być winny.

Jako warunki, rozumiejące się same przez się do zezwolenia na prożby takie, uważane będą:

a) ażeby proszący w ciągu służby wojskowej sprawował się był z zupełnem zadowoleniem swych przełożonych,

b) że do egzaminu ostatecznego żadną miarą przypuszczonym być nie może przed upływem przeciągu czterech, a względnie w niektórych krajach koronnych, trzech lat po odbytych ośmioletnich naukach przygotowawczych lub po złożonym egzaminie dojrzałości.

Takowi kandydaci uwolnieni będą na żądanie od taks egzaminów teoretycznych rządowych, nie będąc obowiązanymi do scisłego wykazania niedostatku majątkowego.

Thun m. p.

An der Bestimmung des 3. Absatzes des §. 34 des Gesetzes vom 30. Juli 1850 wird durch diese Anordnungen nichts geändert.

§. 7.

Ein Studirender, welcher bei einer Abtheilung der theoretischen Staatsprüfung wiederholt reprobirt worden ist, kann auch nicht mehr zur Ablegung der strengen Doktoratsprüfungen zugelassen werden.

§. 8.

Studirende, welche nach absolvirten Vorbereiturgsstudien, beziehungsweise nach abgelegter Maturitätsprüfung, an dem Eintritt in die rechts- und staatswissenschaftlichen Studien, oder an ihrer Fortsetzung durch ihren freiwilligen Eintritt in den Militärdienst, oder durch die sie treffende Militärpflichtigkeit gehindert wurden, können nach Beschaffenheit der, eine besondere Rücksicht verdienenden Verhältnisse um gänzliche oder theilweise Dispens von der Nachweisung der an öffentlichen Lehr-Anstalten zurückzulegenden Studien einschreiten, und sohin zu den theoretischen Staatsprüfungen zugelassen werden.

Die Ertheilung einer solchen Dispens ist dem Unterrichtsministerium vorbehalten. Insoweit sie jedoch einem mit Beibehaltung des Charakters ausgetretenen Offizier ertheilt werden soll, ist hiezu die Zustimmung des Kriegsministeriums erforderlich, an welches daher derlei Gesuche zunächst zu richten sind.

Als sich von selbst verstehende Bedingungen der Gewährung solcher Gesuche, sind anzusehen:

a) daß der Bittsteller während seiner Militärdienstleistung zur vollen Zufriedenheit seiner Vorgesetzten sich betragen habe, und

b) daß er zur Schlußprüfung in keinem Falle früher zugelassen werden dürfe, bevor ein Zeitraum von vier, beziehungsweise einiger Kronländer von drei Solarjahren nach Zurücklegung des achtjährigen Vorbereitungsstudiums oder der abgelegten Maturitäts-Prüfung abgelaufen ist.

Derlei Kandidaten sind auf ihr Einschreiten von den Prüfungstaxen der theoretischen Staatsprüfungen zu befreien, ohne zu strengen Beweisen über ihre Dürftigkeit verhalten zu seyn.

Thun m. p.

118.

Patent cesarski z dnia 6. Maja 1852,

(Dziennik praw państwa, część XXIX., nr. 101, wydana dnia 11. Maja 1852),

obowiązujący w całym obrębie państwa,

wydany w przedmiocie dochodzenia i karania tych, którzy osoby wojskowe skłaniają do złamania wierności lub przekroczenia innych obowiązków służbowych.

My Franciszek Józef pierwszy, z Bożej łaski Cesarz Austryjacki; Król Węgierski i Czeski, Król Lombardyi i Wenecyi, Dalmacyi, Kroacyi, Slawonii, Galicyi, Lodomeryi i Illiryi; Król Jerozolimy i t. d.; Arcyksiąże Austryi, Wielki Książe Toskany i Krakowa; Książe Lotaryngii, Solnogrodu, Styryi, Karyntyi, Krainy i Bukowiny; Wielki Książe Siedmiogrodu; Margrabia Morawii; Książe Górnego i Dolnego Szląska, Modeny, Parmy, Piacency i Gwastalli, Oświecima i Zatora, Cieszyna, Fryjulu, Raguzy i Zadry; uksiążęcony Hrabia Habsburga, Tyrolu, Kiburga, Gorycyi i Gradyski; Książe Trydentu i Bryksenu; Margrabia Górnej i Dolnej Luzacyi i na Istryi; Hrabia Hohenembsu, Feldkirchu, Bregencu, Sonnenberga i t. d.; Pan Tryjestu, Kattary i na Marchii Windyjskiej; Wielki Wojewoda województwa Serbii i t. d. i t. d.

w sprawach dochodzenia i karania tych, którzy usiłują nakłonić osoby wojskowe do złamania wierności, lub przekroczenia innych obowiązków służbowych, uznaliśmy za potrzebę, po wysłuchaniu Naszych Ministrów i zasiągnieniu zdania Naszej Rady państwa, w miejsce rozporządzenia cesarskiego z dnia 31. Grudnia 1849 r. (nr. 23 Dz. pr. p. z roku 1850) wydać następujące postanowienia, obowiązujące we wszystkich krajach koronnych.

118.

Kaiserliches Patent vom 6. Mai 1852,

(im Reichs-Gesetzblatte, XXIX. Stück, Nr. 101, ausgegeben am 11. Mai 1852),

wirksam für den ganzen Umfang des Reiches,

betreffend die Behandlung und Bestrafung Derjenigen, welche Militär-Personen zum Treubruche oder zur Verletzung ihrer sonstigen Dienstespflicht verleiten.

Wir Franz Joseph der Erste,

von Gottes Gnaden Kaiser von Oesterreich;

König von Hungarn und Böhmen, König der Lombardei und Venedigs, von Dalmazien, Kroazien, Slavonien, Galizien, Lodomerien und Illirien, König von Jerusalem ꝛc.; Erzherzog von Oesterreich; Großherzog von Toskana und Krakau; Herzog von Lothringen, von Salzburg, Steier, Kärnthen, Krain und der Bukowina; Großfürst von Siebenbürgen; Markgraf von Mähren; Herzog von Ober- und Nieder-Schlesien, von Modena, Parma, Piazenza und Guastalla, von Auschwitz und Zator, von Teschen, Friaul, Ragusa und Zara; gefürsteter Graf von Habsburg, von Tirol, von Kyburg, Görz und Gradiska; Fürst von Trient und Brixen; Markgraf von Ober- und Nieder-Lausitz und in Istrien; Graf von Hohenembs, Feldkirch, Bregenz, Sonnenberg ꝛc.; Herr von Triest, von Kattaro und auf der windischen Mark; Großwoiwod der Woiwodschaft Serbien ꝛc. ꝛc.

haben in Betreff der Behandlung und Bestrafung Derjenigen, welche Militär-Personen zum Treubruche oder zur Verletzung ihrer sonstigen Dienstespflichten zu verleiten suchen, nach Vernehmung Unserer Minister und Anhörung Unseres Reichsrathes, an die Stelle der kaiserlichen Verordnung vom 31. Dezember 1849 (Nr. 23 des Reichs-Gesetzblattes vom Jahre 1850) folgende, für alle Kronländer giltige Bestimmungen zu beschließen befunden:

§. 1.

Nakłanianie do przekroczenia wojskowych obowiązków służbowych, poliezone będzie za zbrodnię przeciw sile wojennej państwa każdemu, który osobę, przysięgą związaną do c. k. służby wojennej, do wiarołomnego opuszczenia służby wojennej (dezercyi) lub do jakiegobądź innego, według ustaw karnych dla c. k. wojska za zbrodnię poczytanego przekroczenia zaprzysiężonej wierności, posłuszeństwa, czujności lub innych podobnych obowiązków służby wojskowej nakłania, wzywa, pobudza lub nakłonić usiłuje, nawet choćby sam nie miał na sobie żadnych obowiązków takowych, bądź że się tego dopuszcza dawaniem lub zapewnieniem podarunków, lub innych korzyści, bądź innemi środkami, namową, obietnicami lub fałszywemi przedstawieniami.

§. 2.

Kara na takowe nakłanianie stanowi się na sześć miesięcy więzienia do roku jednego, jeżeli zbrodnia była tylko usiłowaną; które to więzienie przedłużone być może w miarę wielkości i karygodności zbrodni wojskowej aż do lat trzech, jeżeli zaś nakłonienie rzeczone się udało, aż do lat pięciu.

§. 3.

Staje się winnym danej poręki do zbrodni wojskowej, wyrażonej w §. 1, ten, który, chociaż nie zostając sam w obowiązkach wojskowych, w jakikolwiekbądź sposób pomocnym jest osobie, poprzysięgłej do c. k. służby wojskowej, przy popełnieniu zbrodni wojskowej. Kara na to jest także więzienie od sześciu miesięcy do lat pięciu, w miarę tego, czyli czyn usiłowanym tylko, czy dokonanym został.

§. 4.

Jeżeli zaś nakłanianie lub danie poręki, wspomniane w poprzedzających §§. 1. i 3., w takim razie ma za przedmiot zbrodnię wojskową, podlegającą karze śmierci, lub, jeżeli się to dzieje w czasie wojny, albo jeżeli z uwagi na liczbę indywiduów, których nakłonić chciano, lub na inne okoliczności, obawiać się należy wielkiego niebezpieczeństwa, lub gdy znaczna ztąd szkoda wynikła, winowajca ukaranym będzie więzieniem od pięciu do lat dziesięciu; gdyby zaś mnożeniu się takich zbrodni zapobiedz trzeba sądem doraźnym, wówczas po ogłoszeniu sądu doraźnego, każdy winowajca karanym będzie śmiercią przez rozstrzelanie.

§. 5.

Dochodzenie i karanie zbrodni, wyrażonych w niniejszym patencie, należeć będzie do sądów karnych wojskowych, bez względu na sąd, któremu podlegać może obwiniony.

§. 1.

Die Verleitung zur Verletzung militärischer Dienstpflicht wird einem Jedem als Verbrechen wider die Kriegsmacht des Staates zugerechnet, der einen zum k. k. Kriegsdienste eidlich verpflichteten Mann, obgleich er selbst in keiner solchen Verpflichtung steht, zur treulosen Verlassung des Kriegsdienstes (Deserzion), oder zu was immer für einer nach den für das k. k. Militär geltenden Strafgesetzen als Verbrechen zu behandelnden Verletzung der eidlich angelobten Treue, des Gehorsames, der Wachsamkeit oder sonstiger Militär-Dienstpflichten verleitet, auffordert, aneifert oder zu verleiten sucht, es mag dieses durch gegebene oder zugesicherte Geschenke oder andere Vortheile, oder durch was immer für Ueberredungsmittel, Verheißungen oder Vorspiegelungen geschehen.

§. 2.

Die Strafe einer solchen Verleitung ist, wenn es nur bei dem Versuche geblieben ist, Kerker von sechs Monaten bis zu Ein Jahr, der nach der Wichtigkeit und Strafbarkeit des bezweckten Militär-Verbrechens bis auf drei Jahre, wenn aber die Verführung gelungen ist, bis auf fünf Jahre zu erhöhen ist.

§. 3.

Des Verbrechens der Hilfeleistung zu einem im §. 1 bezeichneten Militär-Verbrechen macht sich Derjenige schuldig, welcher, obgleich er selbst in keiner Militär-Dienstverpflichtung steht, einem zum k. k. Kriegsdienste eidlich verpflichteten Manne bei Begehung eines Militär-Verbrechens auf was immer für eine Weise Beistand leistet. Die Strafe ist ebenfalls, je nachdem die That nur versucht oder vollbracht wurde, Kerker von sechs Monaten bis zu fünf Jahren.

§. 4.

Wenn aber die in den vorstehenden §§. 1 und 3 erwähnte Verleitung oder Hilfeleistung, ein in dem gegebenen Falle mit dem Tode zu bestrafendes Militär-Verbrechen zum Gegenstande hat, oder wenn dieselbe zur Kriegszeit geschieht, oder wenn in Anbetracht der Anzahl der Individuen, auf welche die Verleitung abgesehen ist, oder der sonst obwaltenden Umstände, erhebliche Gefahr zu besorgen, oder bedeutender Nachtheil wirklich entstanden ist, so soll der Schuldige zu fünf- bis zehnjährigem schweren Kerker verurtheilt werden; dafern jedoch dem Ueberhandnehmen solcher Verbrechen durch das Standrecht Einhalt zu thun für nothwendig befunden wird, so ist nach vorausgegangener Kundmachung des Standrechtes, jeder Schuldige mit dem Tode durch Erschießen zu bestrafen.

§. 5.

Die Untersuchung und Bestrafung der in diesem Patente bezeichneten Verbrechen ist, ohne Rücksicht auf den sonstigen Gerichtsstand des Beschuldigten, den Militär-Strafgerichten zuständig.

Jeżeli osoba, podlegająca zresztą sądom karnym stanu cywilnego, popełni jednę z tych zbrodni, lub też zbrodnię śpiegostwa, lub niepozwolonego werbunku, należącą na mocy dekretu kancelaryi nadwornej z dnia 10. Października 1821 l. 1808 Zbioru ustaw sądowych *) także do sądownictwa karnego osób wojskowych, tylko jako środek do popełnienia większej jeszcze zbrodni, n. p. zbrodni stanu lub rozruchu, albo, jeżeli ten, który się uczynił winnym jednej z wyżej wymienionych zbrodni przeciw sile wojennej państwa, popełni inne jeszcze zbrodnie, wykroczenia lub przestępstwa; wówczas sądownictwo sądu wojskowego rozciągać się będzie także i na te karygodne czynności, które atoli w tym razie sądzone będą według ustaw karnych, obowiązujących stan cywilny.

§. 6.

Osoby, podlegające przez się sądownictwu wojskowemu, skazane będą z uwagi na osobiste przymioty tychże, zamiast na karę więzienia, jeżeli takowe nie przenosi lat pięciu, na stosowną karę cielesną, oprócz tego zaś do robot szańcowych, na karę w domu poprawy, na areszt forteczny w kajdanach lub bez kajdan; jeżeli zaś staną się winnemi przestępstw, wyrażonych w §§. 1. lub 3., a na mocy poprzysięgłych obowiązków swych wojskowych podlegać mogą tej samej winie w ułatwieniu zbrodni wojskowej, jak sam sprawca, wówczas karani będą według tych samych ustaw co sprawca.

§. 7.

Ustawa niniejsza obowiązywać zacznie w dni czternaście od dnia obwieszczenia onegoż w Dzienniku praw państwa; nie rozciąga się zaś na czyny takowe karygodne, popełnione przed dniem wyżej rzeczonym, ani też na śledztwa już rozpoczęte.

Dan w naszem głównem i stołecznem mieście Wiedniu dnia szóstego Maja roku tysiąc ośmset pięćdziesiątego drugiego, Naszego panowania w roku czwartym.

Franciszek Józef. 

Hr. Buol m. p. **Csorich** m. p.

Z Najwyższego rozkazu:

Ransonnet m. p.

Dyrektor kancelaryi Rady Ministrów.

---

*) W Zbiorze ustaw prowinc. z roku 1821, l. 134, str. 163.

Wird von einer sonst den Strafgerichten des Zivilstandes unterstehenden Person, eines dieser Verbrechen, oder das, vermöge des Hofkanzlei-Dekretes vom 10. Oktober 1821, Nr. 1808 der Justiz-Gesetzsammlung*), ebenfalls der Strafgerichtsbarkeit der Militär-Personen zuständige Verbrechen der Ausspähung (Spionerie), oder der unbefugten Werbung (Falschwerbung) nur als Mittel zur Ausübung eines noch größeren Verbrechens, als z. B. des Hochverrathes oder Aufruhres begangen, oder treffen bei Demjenigen, welcher sich eines von den vorbezeichneten Verbrechen wider die Kriegsmacht des Staates schuldig gemacht hat, noch andere Verbrechen, Vergehen oder Uebertretungen zusammen, so hat sich die Strafgerichtsbarkeit des Militär-Gerichtes auch auf diese strafbaren Handlungen auszudehnen, welche jedoch in diesen Fällen nach den, für den Zivil-Stand geltenden Strafgesetzen zu beurtheilen sind.

§. 6.

Personen, welche schon für sich der Militär-Gerichtsbarkeit unterstehen, sind mit Rücksicht auf ihre persönliche Eigenschaft statt der Kerkerstrafe, dafern diese fünf Jahre nicht übersteigt, zu einer wider sie anwendbaren Leibesstrafe, sonst aber zur Schanz-Arbeit, Zuchthausstrafe, Festungs-Arrest mit oder ohne Eisen zu verurtheilen; wenn sie aber einer Uebertretung der §§. 1 oder 3 sich schuldig machen, und vermöge ihrer eidlichen Militär-Dienstverpflichtung, derselben Zurechnung des beförderten Militär-Verbrechens wie der Thäter selbst unterliegen können, so sind sie auch nach demselben Gesetze wie der Letztere zu bestrafen.

§. 7.

Dieses Gesetz hat binnen vierzehn Tagen von der Kundmachung desselben im Reichs-Gesetzblatte in Wirksamkeit zu treten, findet aber auf die vor diesem Zeitpunkte begangenen derlei strafbaren Handlungen und auf die bereits anhängigen Untersuchungen keine Anwendung.

Gegeben in Unserer Haupt- und Residenzstadt Wien, am sechsten Mai im achtzehnhundert zwei und fünfzigsten, Unserer Reiche im vierten Jahre.

Franz Joseph.



Gr. Buol m. p. **Csorich** m. p.

Auf allerhöchste Anordnung:

Ransonnet m. p.

Kanzlei-Direktor des Ministerrathes.

---

*) In der Provinzial-Gesetzsammlung vom Jahre 1821, Nr. 134, Seite 163.

119.

Rozporządzenie Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 6. Maja 1852,

(Dziennik praw państwa, część XXIX., nr. 102, wydana dnia 11. Maja 1852),

obowiązujące we wszystkich krajach koronnych, w których ma moc prawa ustawa karna z dnia 3. Września 1803 roku,

mocą którego, na zasadzie najwyższego postanowienia z dnia 4. Maja 1852 r. znowu zaprowadzonem zostaje karanie cielesne jako kara dyscyplinarna w domach karnych i zakładach więziennych sądowych, przeciw zasądzonym i inkwizytom, z pewnemi ograniczeniami i ostrożnościami.

Jego C. K. Apostolska Mość raczył najwyższem postanowieniem Swojem z dnia 4. Maja 1852 r. pozwolić, żeby karanie cielesne, jako kara dyscyplinarna w domach karnych i zakładach więziennych sądowych, znowu zaprowadzonem zostało przeciw zasądzonym i inkwizytom, tam gdzie tego zachodzi potrzeba, z następującemi ograniczeniami i ostrożnościami, z uchyleniem rozporządzenia Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 29. Maja 1848 *) wydanego w skutku postanowienia cesarskiego z dnia 22. Maja 1848 r., co do przepisu zawartego tamże w ustępie III.

Wspomniona kara dyscyplinarna tylko w następujących przypadkach wykonywaną będzie:

a) w razie ciężkiej obelgi, wyrządzonej słowem lub czynem przeciwko urzędnikom, straży lub dozorcom;

b) w razie złośliwego uszkodzenia lub zniszczenia rzeczy, należących do urządzenia aresztu, albo też efektów lub żywności, wyjąwszy w przypadkach, w których istota zbrodni zachodzi;

c) w razach spiknienia się lub czynnego oporu przeciw przełożonym, straży lub dozorcom;

d) w razie innego przekroczenia po bezskutecznem użyciu kar łagodniejszych, nakoniec

e) jeżeli ze względu na usposobienie umysłu, stopień wykształcenia indywiduum mającego być karanem, wszelka inna kara już naprzód za bezskuteczną będzie uznana, jednakże to tylko w razie cięższych przestępstw dyscyplinarnych.

---

*) Rozrządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 31. Maja 1848, w Zbiorze politycznych ustaw i rozporządzeń, tomie 76, stron. 238 i następnie; i w Zbiorze ustaw prowinc. z roku 1848, pod l. 58.

119.

Erlaß des Justizministeriums vom 6. Mai 1852,

(im Reichs-Gesetzblatte, XXIX. Stück, Nro. 102, ausgegeben am 11. Mai 1852),

giltig für alle Kronländer, in welchen das Strafgesetz vom 3. September 1803 in Wirksamkeit ist,

wodurch in Folge Allerhöchster Entschließung vom 4. Mai 1852 die körperliche Züchtigung als Disziplinarstrafe in den Strafhäusern und in den Gefangen-Anstalten der Gerichte wider Sträflinge und Untersuchungs-Gefangene unter bestimmten Einschränkungen und Vorsichtsmaßregeln wieder eingeführt wird.

Seine k. k. Apostolische Majestät haben mit Allerhöchster Entschließung vom 4. Mai 1852 zu gestatten geruht, daß die körperliche Züchtigung als Disziplinarstrafe in den Strafhäusern und Gefangen-Anstalten der Gerichte wider Sträflinge und Untersuchungs-Gefangene dort, wo eine Nothwendigkeit hiezu vorhanden ist, unter nachstehenden Einschränkungen und Vorsichtsmaßregeln mit Aufhebung der in Folge kaiserlicher Entschließung vom 22. Mai 1848 erlassenen Justiz-Ministerial-Verordnung vom 29. Mai 1848 *) in Bezug auf die daselbst im Absatze III enthaltene Bestimmung wieder eingeführt werde.

Diese Disziplinarstrafe hat nur in folgenden Fällen in Anwendung zu kommen:

a) bei grober wörtlicher oder thätlicher Beleidigung der Beamten, wie auch der Wache und des sonstigen Aufsichts-Personales;

b) bei boshafter Beschädigung oder Zerstörung von Arrest-Einrichtungsstücken und Effekten oder von Nahrungsmitteln, ausgenommen in Fällen des vorhandenen Thatbestandes von Verbrechen;

c) bei Zusammenrottungen und bei thätlicher Widerstandleistung gegen die Vorgesetzten, die Wache oder das Aufsichts-Personale;

d) in anderen Uebertretungsfällen nach fruchtloser Anwendung der gelinderen Strafmittel, und endlich

e) wenn mit Rücksicht auf die Gemüthsart und Bildungsstufe des zu bestrafenden Individuums, jedoch nur bei erheblicheren Disziplinar-Vergehen, die Anwendung jeder anderen Strafe im Vorhinein als unwirksam anerkannt werden sollte.

---

*) Erlaß des Ministeriums des Innern vom 31. Mai 1848, in der Sammlung der politischen Gesetze und Verordnungen, Band 76, Seite 238 u. f. gg., und in der Provinzial-Gesetzsammlung vom Jahre 1848 unter Nr. 58.

Kijami karać można tylko mężczyzn dojrzałych, rózgami zaś młodzieńców, którzy jeszcze nie ukończyli lat 18 wieku, i kobiety; w każdym przypadku po uprzedniem obejrzeniu i objawieniu zdania lekarza lub chirurga. Liczba plag nie powinna nigdy przenosić 20. Do wymierzenia tej kary, którą poprzedzić winien krótki protokoł o przyczynie kary, jeżeli nie przenosi plag dziesięciu, upoważniony będzie przełożony w domach karnych, przy uczynieniu następnej relacyi do przełożonej władzy politycznej, oprócz tego zaś, po uzyskanem pozwoleniu władzy przełożonej. Przeciw inkwizytom i skazanym w zakładach więziennych sądowych wyrzeczona być może kara ta tylko w skutku uchwały sądowej, i uczynioną być winna o dokonaniu jej wzmianka w protokole kar dyscyplinarnych.

Krauss m. p.

120.

Uwiadomienie galicyjskiego Rządu krajowego z dnia 8. Maja 1852,

obowiązujące w królestwie Galicyi i Lodomeryi i w. księstwie Krakowskiem,

o nałożeniu dodatku po 3 kr. od 1 złr. podatku gruntowego, z domów, zarobkowego i dochodowego na pokrycie potrzeb krajowych w r. adm. 1852.

Jego C. K. Apostolska Mość raczył najwyższem postanowieniem z dnia 11. Kwietnia budżet potrzeb krajowych w królestwie Galicyi i Lodomeryi, tudzież i w wielkiem księstwie Krakowskiem, na rok administracyjny 1852 zatwierdzić, a razem zezwolić, aby dla potrzeb, które pokrycia nie znajdują, tak w Galicyi, jakoteż w Krakowie, na podatek gruntowy, domowy, zarobkowy i dochodowy po trzy krajcary na każdy złr. reński rozłożono.

Co w skutek dekretu wysokiego c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 16. Kwietnia 1852 za liczbą 9272, z tym dokładem do powszechnej wiadomości podaje się, że względem rozpisania i poboru tego nakładu potrzebne wydano rozporządzenia.

Gołuchowski m. p.

Mit Stockstreichen dürfen nur erwachsene Männer, mit Ruthenstreichen aber Jünglinge, die das 18. Lebensjahr noch nicht zurückgelegt haben, und Weibspersonen, jedesmal gegen vorläufige Besichtigung und Beurtheilung durch einen Heil- oder Wundarzt, gezüchtiget werden. Die Zahl der Streiche soll sich nie über 20 erstrecken. Zur Verhängung dieser Strafe, welcher die Aufnahme eines kurzen Konstitutes über den Straffall vorangehen muß, ist in den Strafhäusern der Vorstand, wenn sie nicht zehn Streiche überschreitet, gegen nachträgliche Anzeige an die vorgesetzte politische Behörde, außerdem aber gegen vorläufig einzuholende Bewilligung der vorgesetzten Behörde ermächtiget. Gegen Untersuchungs-Gefangene und Sträflinge in den Gefangen-Anstalten der Gerichte darf diese Strafe nur in Folge Beschlußes des Gerichtes verhängt, und es muß der Vollzug in dem Disziplinar-Strafprotokolle angemerkt werden.

Krauß m. p.

120.

Kundmachung des Landesguberniums vom 8. Mai 1852,

wirksam für die Königreiche Galizien und Lodomerien und für das Großherzogthum Krakau,

über die Umlage eines Zuschlages von drei Kreuzern auf jeden Gulden der Grund-, Häuser, Erwerb- und Einkommensteuer zur Deckung des Landes-Erfordernißes für das Verwaltungsjahr 1852.

Mit Allerhöchster Entschließung vom 11. April 1852, haben Seine k. k. Apostolische Majestät den Voranschlag der Landes-Erfordernisse im Königreiche Galizien und Lodomerien, dann im Großherzogthume Krakau für das Verwaltungsjahr 1852 zu genehmigen und zugleich zu gestatten geruhet, daß das unbedeckte Erforderniß in Galizien, eben so wie jenes in Krakau, mit drei Kreuzer vom Gulden auf die Grund-, Häuser-, Erwerb- und Einkommensteuer umgelegt werde.

Dieß wird in Folge hohen Dekretes des k. k. Ministeriums des Innern vom 16. April 1852 Z. 9272, mit dem Bemerken zur allgemeinen Kenntniß gebracht, daß wegen Ausschreibung und Einhebung dieser Umlage die Einleitung getroffen wurde.

Goluchowski m. p.